

J. SEISSEL, *Kokot na krovu*. Zagreb, Moderna galerija

XI – XIV. st. Naselje *Donji Seget* bilo je utvrđeno u drugoj pol. XVI. st. obrambenim zidovima i kulama četverokutne osnove. — Srednjovj. crkva Majke Božje na groblju iz XIII/XIV. st. proširena je, prema natpisu, 1582; drveni oltar podignut je 1638. kao dar Segečana Luke Milatovića. Barokna župna crkva sagrađena je 1758; u crkvi se čuva slikano raspelo iz XIV. st. i drveni triptih, djelo slikara Blaža Jurjeva Trogiranina (iz grobljanske crkve). U polju prema Trogiru nalazi se kvadratična kula Statilića s poč. XVI. st.

LIT.: C. Fisković, *Segetski spomenici*, VjAHD, 1954 – 57, 56 – 59. — K. Cicarelli, *Popravlak kule Statilića u Segetu kraj Trogira*, Zbornik zaštite spomenika kulture (Beograd), 1964, 15. — C. Fisković, *Gotički triptih u Segetu*, Bulletin JAZU, 1967 – 1974, 1 – 3. — K. Prijatelj, *Dalmatinsko slikarstvo 15. i 16. stoljeća*, Zagreb 1983. — Blaž Jurjev Trogiranin (katalog), Zagreb 1987, str. 104. N. B. B.

SEGHER, Milovan, kipar (Senj, 22. VIII. 1901 – Brestovac kraj Zagreba, 16. II. 1933). Na Akademiju u Zagrebu upisao se 1921 (R. Valdec, R. Frangeš-Mihanović). Studirao na Akademiji u Firenci te kod I. Meštrovića u Zagrebu. Svojim naturalističkim pristupom i analitičkom obradom materijala prevladao je utjecaj Meštrovićeve stilizacije, zamjetljiv u pojedinim kipovima. Najpoznatije mu je djelo bista Stjepana Radića (1928) na groblju Mirogoju u Zagrebu.

LIT.: K. Hegedušić, *Likovni život*, Književnik, 1931, 6. — Z. Kulundžić, *Živi Radić*, Zagreb 1971. D. Hč.

SEIDL, Carl, austr. arhitekt (Šumperk u Moravskoj, 13. III. 1858 – Beč, 10. VI. 1936). Studirao na Politehnici u Zürichu i na Akademiji u Beču. Gradio u Rumunjskoj, Njemačkoj i Rusiji. Najveći je broj svojih projekata ostvario na području opatijske rivijere (vile, hoteli, pansioni), od kojih su najvredniji vile Schmidt-Zabierow, zgrade općine i suda u Voloskom; vile Santa Maria, Magnolia i Frappart u Lovranu; zgrada Vatrogasnoga društva, crkva Navještenja te vila Edera u Opatiji. S. je izraziti eklektik i romantik prepoznatljiva osobnog stila. Arhitekturu znački uklapa u krajolik ili se prilagođava okolišu a često primjenjuje lokalne građevne i dekorativne elemente.

LIT.: M. Kammerer, Carl Seidl, *Der Architekt* (Beč), 1912, 5. — B. Valusek, Carl Seidl i lovranske vile, Liburnijske teme, 1987, 6. B. Val.

SEIFERT, Ivan, arhitekt (Zagreb, 23. XII. 1926). Studij arhitekture završio u Zagrebu 1951 (V. Turina). God. 1951 – 52. djelovao u ateljeu M. Haberlea u Zagrebu, a potom u Australiji i Francuskoj. Važnija izvedena djela su mu: laboratoriji Sveučilišta te poslovne i stambene zgrade u Sydneyu (1957 – 58), banka u Lomeu (Togo, 1958), hotel »Transatlantique« i stambene zgrade u Ouragli (Sahara 1961 – 62), stambene zgrade u Gif-sur-Yvette i Brestu (1962), zgrada Filozofskoga fakulteta i knjižnica Sveučilišta u Nici (1964 – 66), Visoka komercijalna škola u Cergy Pontoiseu (1969), Francuska narodna banka u Clermont-Ferrandu (1973) i Créteilu (1974) — sve u Francuskoj.

LIT.: Central bank for West African States, *Progressive architecture* (New York), 1962, 12. — University of Nice-Faculty of Literature, *Technique et Architecture* (Pariz), 1964, 12. — P. Vago, Seifert Ivan, u knjizi: *Contemporary architects*, London 1980. R.

SEISSEL Josip, arhitekt, urbanist i slikar (Krapina, 10. I. 1904 – Zagreb, 19. II. 1987). Diplomirao je arhitekturu na Tehničkom fakultetu u Zagrebu 1929 (H. Ehrlich). God. 1929 – 39. zaposlen u Odsjeku za regulaciju grada Zagreba, gdje radi na Generalnoj regulatornoj osnovi grada. Od 1939. je direktor Obrtne škole u Zagrebu. Nakon 1945. radi u Ministarstvu građevina NRH, a potom u Projektnome zavodu NRH. Od 1947. profesor na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu. Redovni je član JAZU od 1962.

U okviru regulatornoga plana Zagreba (1934 – 36) izrađuje više detaljnih urbanističkih rješenja, a kao član Radne grupe Zagreb (RGZ, 1932 – 35) surađuje na projektiranju Poljoprivredno-šumarskoga fakulteta u Zagrebu. Sudjeluje na izložbi CIAM-a u Parizu (1936) s temom *Urbanistički problemi Zagreba i eksploatacija zemljišta*. Projektira paviljon Jugoslavije na Svjetskoj izložbi u Parizu (1937) i dobiva Grand prix za arhitekturu. Samostalno je sudjelovao na natječajima za uređenje Maksimira u Zagrebu (1934), planinarski dom na Sljemenu (1934), a s J. Pičmanom za Zakladni blok u Zagrebu (1931), crkvu Sv. Ćirila i Metoda na Sušaku (1931), Učiteljsku školu i internat u Cetingu (1931), kolodvor u Ljubljani (1931), regulaciju trga u Sarajevu (1934) te za Državnu obrtnu školu u Zagrebu (1935).

Poslije 1945. izrađuje sa suradnicima planove Nikšića, Sveučilišnoga i Pionirskoga grada u Zagrebu, Šavnika, studije regije Makarske, Baškoga Polja, Šibenika i Mljeta, te direktivne planove Osijeka, Topuskog i Čakovca. Samostalno radi planove za groblje Miroševac u Zagrebu, Novo groblje u Novome Sadu, za uređenje područja Plitvičkih jezera i parka Maksimira u Zagrebu. Razrađuje planove spomen-područja Dotrščine u Zagrebu, Kamenskoga, te dio spomen-parka u Kragujevcu (s V. Bakićem i S. Seissel). Projektirao je mrtvačnicu i krematorij u Novome Sadu, te više obiteljskih kuća i ljetnikovaca.

Još od 1921. bavi se slikarstvom pod pseudonimom *Jo Klek*. Pripadao je avangardnoj skupini oko časopisa »Zenit« (Lj. Micić i V. Poljanski, 1921 – 26), s kojom je izlagao u Beogradu, Bukureštu i Moskvi 1924. Seisselovi eksperimenti s geometrijskim oblicima i bojama ubrajaju se među prve pojave apstrakcije u hrvatskome slikarstvu (kolaž *Pafama* iz 1922); unatoč formalnoj strogosti, u radovi često zrače humorom.

Prekinuvši vezu sa »Zenitom«, S. se 30-ih godina približava nadrealizmu. Uoči rata nastaju nadrealistički crteži ispunjeni tjeskobom i zloslutnim priviđanjem, dok u ratnim godinama (1942 – 43) bilježi fantazmagorična stanja strepnje i straha (*Vrijeme zlo*). U crtežima nastalim poslije 1945. u tragu nadrealističke poetike stvara imaginarne vizije svijeta prirode (pasteli *Vrtovi mora*). Samostalno je izlagao svoje slikarske radove 1978. i 1982. u Zagrebu i 1990. u Beogradu.

BIBL.: *Problemi izgradnje mediteranskih gradova*, Zbornik radova sa Savjetovanja arhitekata i urbanista u Dubrovniku, Zagreb 1950; *Što traži Zadar?*, Arhitektura, 1953, 1; *Urbanistički lik i problemi rekonstrukcije grada Zadra*, Radovi HJZ, 1954; *Urbanizam između zamisli i provedbe*, Bulletin JAZU, 1957, 3; *Uloga pejzaža u životu današnjice*, Ljetopis JAZU, 1958; *Nad slikama jadranskih mjesta*, Arhitektura, 1962, 1 – 2; *Diskusija o urbanističkom programu Zagreba*, Telegram, 1964, 211; *Josip Pičman (1904 – 1936)*, Forum, 1976, 1 – 2.

LIT.: L. M., *Arhitekt Josip Seissel*, HR, 1937, 12. — T. Premierl, *Zagrebačka moderna arhitektura između dva rata*, Iz starog i novog Zagreba, V, Zagreb 1974. — V. Horvat-Pintarić, *Jo-Klek*, arhitekt Josip Seissel (katalog), Zagreb 1978. — T. Premierl, *Avangardni Jo-Klek*, Arhitekt Josip Seissel, ČIP, 1978, 6. — V. Bužančić, *Josip Seissel*, Bol 1989. — M. Susovski, *Josip Seissel*, U vrijeme zlo — u vrijeme naše (katalog), Zagreb 1992. T. Pl.

SEISSEL, Silvana, oblikovateljica pejzaža (Zagreb, 7. V. 1912). Od 1936. posvećuje se oblikovanju parkova i vrtova u Gradskom poglavarstvu Zagreba, a od 1948. samostalno projektira te realizira mnogobrojne gradske parkove, groblja, rekreacijske i spomeničke prostore od kojih se izdvajaju parkovi Kneza Branimira (1950), na Trgu bana J. Jelačića (1954), Lj. Gaja (1954) i kralja Držislava (1956) — sve u Osijeku; park oko dvor-

A. M. SEITZ, *Mojsije prima ploče Zakona na Sinaju*, freska u đakovačkoj katedrali

ca u Valpovu (1957) te parkovi oko Zarazne bolnice (1958–78), Gradske vijećnice (1959), Vile Zagorje (1964, s A. Rotkvić) te na spomen-groblju u Dotršćini (1964) — sve u Zagrebu.

SEITZ, Aleksandar Maximilian, njem. slikar (München, 1811 — Rim, 15. XII. 1888). Studirao u Münchenu kod P. Corneliusa i H. M. Hessa. Od 1833. živio u Rimu, gdje se priključio skupini njem. slikara nazarenaca kao kasni sljedbenik njihova načina i shvaćanja. Za svojega boravka u Rimu 1869. Strossmayer mu je povjerio oslikavanje đakovačke katedrale. U Đakovu je 1873–75. izveo kartone i po njima 13 fresaka (4 prizora iz Staroga zavjeta u srednjem brodu, 6 iz Kristova života u transeptu i svetištu, te 3 u apsidi srednjega broda). Za sarajevsku je katedralu naslikao kartone *Mojsije prima ploče Zakona na Sinaju* i *Propovijed na Maslinskoj gori* (koje je izveo Albert Roden). Dijecezanski muzej u Zagrebu posjeduje njegov triptih *Isus, Sv. Josip i Sv. Juraj* (1885). Izlagao u Strossmayerovoj galeriji u Zagrebu 1887.

LIT.: A. Schneider, Strossmayer i religiozno slikarstvo njemačkih nazarenaca, Rad JAZU, 1935, 252. — Isti, Strossmayer kao sabirač, Spomenica povodom 50-godišnjice Strossmayerove galerije, Zagreb 1935. — T. Lukšić, Strossmayer i nazarenci, u katalogu: Sto godina Strossmayerove galerije, Zagreb 1984. R.

SEITZ, Ludwig (Lodovico), njem. slikar (Rim, 1. VII. 1844 — Abano, 11. IX. 1908). Učio kod svojega oca A. M. Seitz, F. Overbecka i P. Corneliusa; u kasnijoj fazi spaja egzaktan crtež A. Dürera i izraziti kolorizam netipičan za nazarence. Od 1887. nadzornik, a od 1894. upravitelj papinske galerije slika u Vatikanu. Dolazi s ocem u Đakovo i 1873–82. izvodi 20 fresaka u katedrali (4 prizora iz Staroga zavjeta u srednjem brodu, 6 iz Kristova života u lijevome kraku transepta i koru, 6 iz Petrova života u transeptu, te 4 u apsida krakova transepta). Na svodu sarajevske katedrale izveo freske crkvenih otaca. Dijecezanski muzej u Zagrebu posjeduje njegovu sliku *Bl. Dj. Marija s Isusom i anđelima* (1869), a Dijecezanski muzej u Đakovu njegov akvarel *Naslađe Mojsijevo*.

LIT.: A. Schneider, Strossmayer i religiozno slikarstvo njemačkih nazarenaca, Rad JAZU, 1935, 252. — Isti, Strossmayer kao sabirač, Spomenica povodom 50-godišnjice Strossmayerove galerije, Zagreb 1935. — T. Lukšić, Strossmayer i nazarenci, u katalogu: Sto godina Strossmayerove galerije, Zagreb 1984. R.

SEKOL, Mijo, naivni slikar (Rinkovec kraj Ivanca, 1899 — ?). Po zanimanju zemljoradnik. Rano se počeo baviti crtanjem, no važnije upute dobiva 1932. od K. Hegeđušića i poslije od M. Vanke. Rudimentarnim naivnim načinom bilježi u svojim slikama motive iz seoske svakodnevice (*Prelja*, 1942; *Dječak s jabukom*, 1944). Nakon 1955. gubi mu se trag.

LIT.: B. Kelemen, Seljaci i radnici — slikari i kipari između dva rata (katalog), Zagreb 1979.

SEKULIĆ-GVOZDANOVIĆ, Sena, arhitektica (Banja Luka, 12. IV. 1916). Studij arhitekture završila 1940. na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu, gdje je i doktorirala 1975 (*Crkve-tvrđave u Hrvatskoj*). Profesorica na istome fakultetu do 1986. Istraživala tipologiju srednjovj. urbanih cjelina. — S J. Denzlerom radila projekte za obnovu sisačkoga staroga grada (1954–60), s A. Albinijem za Muzičku akademiju na Gornjem gradu u Zagrebu (1964–83), s M. Kauzlarićem za Arheološki muzej u Zadru (1973) i Muzej arheoloških spomenika u Splitu (1967–75) te za stambene blokove »Sv. Ilija« (1956) i »Sv. Krševan« (1957) u Zadru. Članica suradnica HAZU od 1975.

BIBL.: Okić, Bulletin JAZU, 1960, 8; *Tiropoljski grad Lukavec*, ibid., 1961, 9; *Stari grad Ribnik*, ibid., 1962, 10; *O srednjovjekovnom burgu*, Arhitektura, 1961, 1–2; *Blagaj na Korani*, Bulletin JAZU, 1966, 14; *Novigrad na Dobri*, ibid.; *Stari grad Vitunj*, Peristil, 1967–68, 10–11; *Selo Trg kod Ozlja*, Beograd 1969; *Problemi i tehnička zaštita spomenika kulture*, ČIP, 1971, 215; *Stari grad Samobor*, Arhitektura, 1973, 144; *Lipovac*, Bulletin JAZU, 1974, 15–22; *Stari grad Slavetić*, Kaj, 1975, 7; *Stari grad Ribnik*, ibid., 1976, 9–11. — In memoriam Mladenu Kauzlariću (1896–1971), Forum, 1976, 10–11; *Tri istaknuta djela iz opusa arhitekta Denzlera*, Rad JAZU, 1978, 8; *Grafički prilog tipologiji hrvatske sakralne arhitekture do romanike*, u djelu: Prilog istraživanju starohrvatske arhitekture, Split 1978; *Crkve-tvrđave u Hrvatskoj*, Zagreb 1994. R.

SELA, selo SZ od Siska. Župna crkva Marije Magdalene prostrana je jednobrodna građevina, nastala 1759–65. pod utjecajem arhitekture J.